

HONVÉD.

Megjelenik e' lap vasárnapot kivéve minden este, féliven. Tartalmát teszik a' főhadivezérség hivatalos közleményei, irányczikkok, bel- és külföldi hírek.
Hirdetmények a' szokott díjért vétetnek fel.

Medgyes, mart. 10. Szerkesztő ur! Igen röviden tudositom önt, hogy seregünk, miután medgyesről f. hó 3-án kivonult 's 4-én Segesvárra érkezett, ma ismét Medgyesre jött. Még ma egy pár órai pihenés után ismét előre megyünk Szeben felé. Reményilem, hogy rövid időn igen meglepő híreket küldhetek ön lapjának.

Kis Sándor.

Kolozsvár, mart. 7. Tisztelet, becsület mindazoknak, kiknek illik; de azért, hogy Pálnak vagy Péternek nem tetszik az igaz szó, csak kimondjuk igazán, magyarán, mi szívünkön fekszik.

Az aristocratiának sok nemei 's még több fajtái vannak.

Van pl. születés-, ész-, pénz-aristocrazia'sat. „Aristocrazia“ e' név alatt értjük most csak is azokat, kik azt hiszik, hogy talán valami finomabb agyagból vannak gyúrva, mint mi 's talán bölcsőjüket a' cherubok ringatták. Ki ilyen, az értse a' mit érteni, hallja a' mit hallani kell.

Sérti a' fülét Pál uramnak, ha uton, utfélen mindenfelé kürtölik, hogy az erdélyi aristocrazia a' reactioval ugyanazonos, a' camarilla keze-lába? Jó! Ugy hát azt mondjuk, hogy a' magosabb regio, hazánk bonyodalmi 's fejlődési állapotában igen igen nevezetes szerepet játszik.

Egy része, mint tavaszszal a' méhraj, ó bossánat! mint a' legyek az első nap sugárja, hős tábornokunk győzelem hírére, elösunnyoga. Ezek ám a' derék vitézek, (anyámaszszony katonái) honn meg anynyi Leonidások, a' harcban hátul keresnek foglalatosságot, vagy plane megszabadnak; vitézeiktől tábori áron vagy plane ingyen drágaságokat szednek fel 's kaczerkódnak vele, mint levágott elleneiken nyert zsákmánnyal.

A' más rész, mint nyargalócz, a' futárok nevezetes osztályában szerepel. Ezek igen fontos személyek 's igen használhatók azon kis különbséggel, hogy néha a' legferdebb hírek terjesztői. —

A' harmadik résznek nincs határozott foglalatossága hanem mint mükedvellők most a' tábor-

ban majd a' kormánybiztosok körül himpellérkednek. Ezek a' fővezérek mamussai, a' k. biztosok plenkerjei; ezek, ha észre vesznek vagy egy csupa félre értésből be csipett árulót fajtájukból, vagy plane praefectet vagy tribunt, rögtön körül rajongják 's addig repkednek körülte míg nem valahogy sikerül a' czinkost ki szabadítani 's miért? Csupa emberbaráti szeretetből! Oh! mily szörnyű kegyesség, isteni könyörületesség!!!

A' kik ezenkívül vannak vagy hivatalnokok, vagy privatusok, 's ezek ám az igazi gyöngy virágok! Kéjtelmes pamlagokon heverésznek, szörnyűen affectálnak, critizálnak 's füstölnek mint meg anynyi nyers asztag; ezek a' hírkövácok, koholják, furják, faragják a' legborzasztóbb híreket és káromkodnak most Kossuthot szidva, majd Bemét árulónak declarálva! Oh! csókolni való kedves tubarozsáim! tiétek az utolsó pusztim. —

És már most a' ki azt gondolja, hogy a' magosabb regio — kivéve a' ki veendőket — tudva vagy tudván kívül nem a' camarilla kezére dolgozik: az épen annyira csalatkozik mint Mészáros Lázár Bechhold avagy Eder et cmp. tántorítatlan hűségökben, hajszálnyig becsületességökben.

Sérti a' szemét Péter uramnak, ha derék harczfiaink a' kórházakban seregenként pusztulnak 's lesznek invalidusokká? Hunynya be hát szemét, az az mondjon valét a' kórháznak 's térjen vissza a' beretva-fenéshez és hajnyiráshoz, mert meg vagyon írva: „sutor ne ultra crepidam.“

Sajnos! de ugy vagyon, hogy vitézeink közül sokkal többen pusztulnak el a' kórházakban mint a' harcztéren. Ugyan mikor derül fel már egyszer táborunkra a' hős tiszték és derék orvosok koránya!? Haj! itt radical cura kell, különben veszve vagyunk. Ki hivatasának megfelelni nem tud, ne legyen tovább az álladalom terhére, ügyünk veszedelmére, hanem rugaszkodják el onnan, míg késő nem leend.

Hunyadi honvédeink soraiban nem egy hős lelkű amazon szolgál fegyverrel a' hazáért, míg ép erős karu férfaink közül sokan honn, szoknya-hösködnek. Ha ezen urficskák hasonlatosak a' me-

sebéli hamubutykákhoz, úgy még ezeknek varázse-
ereje törendi meg a' kigyó fejét, ezek mentik
meg hazánkat a' hétfejű sárkánytól.

A' vitéz lengyel nemzet amazonai vetélkedve
ragadtak fegyvert hazájuk oltalmára. Mi megeleg-
lenők, ha hőlgyeink dijaélkül versenyezve varná-
nak fejréneműt lelkestül, testestül harczoló hon-
védeink számára.

Azzal, hogy egy egy cifra koszorut tűzzünk
bajnokaink dicső fegyverére, még nem rovtuk le
tartozásunkat.

A' kinek hallania kell hallja, a' kinek értenie
kell értse. K o l o z s v á r y.

M. Vásárhelyről.

I. Levél.

Százötven évig rongálta Erdélyt a' pártviszály
's ezen másfél százados vihar közt egy egy tized,
mint bolygó fény, úgy tűnt elő: jelesen Bathlen
Gábor korszaka. De borzasztó játék játszáték el a'
népeiből megfogyasztott honnak szívében az előtt
néhány évvel, a' midőn Austria fővárosából — szék-
helyéről azon királyoknak, kik olly gyakran né-
peik atyjának hazudák magukat — olly férfiú kül-
detett a' magyar faj legyilkoltatására, a' ki jutal-
makat tűzött ki legnemtelenebb, legvadabb kizás-
nemek feltalálóra. Ezen ember Mihály volt, egy
oláh, kit a' pokol csak azért okádott vala kinjában
ezen földre, hogy megmutathassa: mire képesek
megugrasztott gyermekei, a' boldogult camarilla
egyes tagjai. Székely rokonim! Mihály vajdát a'
falvak elhamvasztóját, a' templomok kiraboltatóját,
a' szüzesség megszeplősítőjét, 's a' szabadság vér-
ebét az akkori camarilla megatálá, mert nem ha-
ladott elég sebességgel és helyébe Bastát küldöt-
te. Nő még csak ekkor verte meg Isten a' mi sze-
gény őseinket. Bástá meggyilkolta Mihályt, hogy
czölönk az ő nyakában ne legyen 's neki feküdt
mindazon helységek romjainak, mellyek még füs-
tölgének elődétől bele hajtott üszköktől, azokat
földdel egyenlővé teendő. Bástá vágószékeket rak-
tatott fel, mellyeken magyar magyar után vérzett
el, pinczéket, sirboltokat kiraboltatott, marháit a'
nemzetnek elszajátítá, úgy anynyira, hogy a' ha-
zanak lopva rejtek helyeken életbe maradt fia meg-
görbedve nyomták nyakukat egy két kerekű tali-
gába, mellyet annak készítőjéről „Bástá szekere-
nek“ neveztek.

És ezen ország, melly anynyit szenvedett,
későbbre mégis megadta magát, szolgálai jármat
öltvén vállaira. Ezen megadás, rokonim nem volt
egyéb, mint az: hogy a' camarilla első Leopold
alatt simább, eszélyesbb levén valamivel, mint elő-
dei, a' harczias nemzetnek békét ígértek, tudván
azon elvet: miszerint egy meglustált oroszánnyal
könyebb bánni, mint a' pusztáival, mellynek ső-
reányét még emberi kéz nem simogató.

Valljon olly hagyománya-e ez a' történettan-
nak, mellynek véres jeleneteit emlékünkből kitö-
rülhetnek?

Nem nem: ezt mi nem feledhetjük. Ezen tet-
tek álljanak ébren és álmainkban szemeink előtt,
mint a' mardosó lelkiisméret. És esküdjünk bo-
szút, de engesztelhetlent, a' camarillisták és re-
actionariusok ellen, minőt esküdött Hannibal a' ro-
mai hatalmasságnak. Kelljünk fel tömegestől, mi-
kint fölkelte északnak szele a' puszták avarját 's
ne engedjük meg, hogy a' jelen alkalom kezeink
közül kisikuljon, mert azonnal nyakunkon terem-
nek Mihály vajda hű utódai: Urbán, Puchner, Jan-
ki- 's mások, ezeket követendik Windischgrätz,
Jellasic és az akkori camarillának ördögeit e-
gyesítve kebelében hordozó Metternich ezerekre
szaporodott hohéraikkal, kiknek borzasztó kegyet-
lenségeiről már régen hallottatok, sőt szemeitök-
kel is láttatok azokat.

Nemzetem! légy szilárd, mint a' szirt, hited-
ben nem ingadozó, mert a' könnyen hívőket meg-
szokták csalni. Vess bizalmat embereidbe, kik té-
ged szeretnek 's ne engedd magadat megvakítottai
a' külfénytől, mert megveszted csatáidat, elsül-
jeszted magadat 's unokáid átka a' sirból is kiidé-
zi hamvaitokat.

Küzdjünk bátran elszántan, mert a' dicsőség
miénk leend 's a' számoltatás nagy napján előkér-
jük elbullatott rokonink vérdíját.

Én, mint kötelességem parancsolja, a' szék-
ely földre, elhagyott hazámba legelőbb Marosvá-
sárhelyre léptem be, hol a' kishitűek gyáva inga-
dozása fellázította véretem, mert piaczi szavak u-
tán a' nép Urbán diadalmát tökéletesnek hívén,
ujságvágyaival nem csak agyonkínzott, sőt nagy
része már futásról gondolkozott; de ellenállásra
kész polgárral nem találkoztam. 'S éppen ezen idő-
szakot a' pessimisták a' reactionerok surfangosan
felhasználván, véres színben füstették le a' város
jövő sorsát. Oh! mert itt igen sok magyar él még
ollyan, ki inkább érdemelné a' magyarka nevezet-
et azoknál, kik Lehel táborából orr- és fülvágva sza-
badulhattak el. De kinyilik szemök ezeknek is,
mert naponta szebb és szebb seregeket állit elő
Marosszék 's ezt követi Csík, Gyergyó és Há-
romszék, kivéven Udvarhelyszéket, melly még hi-
tében ingadozó 's késedelmezik ujonczai összeso-
rozásával, vagy azért, mivel Heydte szélében ta-
nyázik, vagy azért, mivel számos bujtogató lap-
pang még kebelében. Reménylünk azonban, hogy
Udvarhelyszék sem örömet látná még egyszer
„székely támadt“ és „székely bánja“ várait. Fel
fel székelyek! karral és fegyverrel! emlékezzetek
meg őseitekről és a' bántalmakról, mellyekkel kin-
zott titeket a' camarilla. Fogjátok el a' gaz marta-
loczokat és fojtsátok meg, miként tettek néhány

marosvásárhelyi polgárok a' gyalázatos Románnal és nagyapjával.

Jelenben dolgaim sokasága és idő hiánya miatt, a' nemzet alkotmányos élet körében nem akarok halászni; de körutazásomban több több tapasztalatokat szerezvén, a' székely élet-kört maga meztelenségében, előzményeivel és a' jövődől kilátással egybekapcsolva tudatni el nem mulasztom.

Székely Ádám,
„Kossuth“ vadász ezred székely földönli toborzó rendezője.

DÉZS, mart. 9. Kövárvidéki császári biztos Frink Ignác és társai által lefejezett teteme b. Huszár Zsigmondnak, melly főnek látására maga Urbán is elborzadt, de mégis 10 p. frtal jutalmazá annak bemutatóját, Kis Bunból városunkba hozatott 's miután a' példátlan kegyetlenséggel ártatlanul kiszenvedett nyugalmáért, buzgó ima emeltetett a' mindenek urához, a' családi sírboltba tétetett. A' szertartáson egy táblabíró sem volt jelen.

Főispánunk egy hét óta Beszterczén van. Törvénszékeink egymás után mondják a' halálos ítéleteket. Tegnap végeztetett ki rögtönítéletileg egy Sárkány nevű 19 éves magyar ifjú, ki mint az ellenség kémje, honvédeink sorába volt állandó, de már az előtt annak bizonyosságául, hogy harczosaink között volt, egy önkényes egész szerkezetét ellopta 's azzal az ellenhez volt menendő, midőn Bethlenben elfogatott. Nekünk csak az esett rosszul, hogy az első elítélt egyén is meggyénkben magyar volt, de hány magyar van még meggyénkben, ki hasonló sorsra érdemes.

Keczeli Mihály volt alispán ügye a' büntető törvénszékekhez van áttéve, ő még mindég tagadja, hogy a' tribunn elbocsátása rendeletéből történt volna. Figyelemmel kísérik az ügy folyamát 's véleményünket e' tárgyról majd csak annak bevégződésével mondjuk ki.

Mint bizonyos kufőből tudjuk, a' Magyarhonban lefegyverzett oláh szélbeli katonákból, a' napokban többen vonultak keresztül mint szökevények meggyénk hegyes részein, kiket Urbán már fel is fegyverzett. Csudálkozunk, hogy azon veszélyes emberek, olly gyenge felvigyázat alatt vannak, a' gondatlanság csak neveli ellenségeink számát.

A' megyei szerkezet átalakítása a' Királyhárgóntuliak mintájára még nem történt meg, sokan a' halasztásban bizonyos érdekeket vélnek rejteni. A' károk összeírására kirendelt bizottmányok munkálkodásukat megkezdték. Meggyénkben a' közcsend nincs megzavarva, a' nép úgy látszik Urbán közelebbi bevonulása után nem mutatott rokon szenvet a' császári ügy iránt. Csak kövessék el-

leneink megkezdet munkájokat hasonló modorban, a' nép nem sokára észére térend.

Olaszhon. Livorno, febr. 9. Mazzini tegnap megérkezvén, a' nép által megváltó gyanánt fogadtatott. A' tolongó tömeg öszszeszezta mindenütt a' nagyhercegi czimereket, 's a' katonaságot kényszerítette, hogy azokat, sisakjairól és csákkóiról lökje le. Ez Mazzini azon beszéde után történt, melyben a' nagyherczeg futását tudatá, 's egyszersmind ajánlotta, hogy ideiglenes kormány alakittassék. Másik beszédében Pigli felhívását közli a' néppel, mellyben a' nagyherczeg trónvesztettnek nyilvánítatik. Akkor valaki felkiált a' tömegből: főbe kell őt löni. „Mire Mazzini válaszolt: „mihelyt fogságba kerül, mint szökevény bünhödni fog.“ — Az ideiglenes kormány határozása szerint az olasz emigránsok katonailag organisálhatják magukat Toscanában. A' sorkatonaság nagy része letette a' hűségí esküt.

Róma, febr. 9. Ma éji két óraker nagy zaj riasztá fel az alvó polgárokat: a' harangok zúgása az új romai köztársaságot hirdeté. Dél tájban történt a' pápa világi hatalmának ünneplés el-törlése, 's az új kormány béigtatása. — Az alkotmányozó gyűlés a' toscanai néphez felhívást intézett, mellyben csatlakozásra szólítja fel. A' febr. 7-ki ülésben elnökül Galetti választatott. Az ideiglenes kormány a' külföldön tartozkodó bibornokok fizetését bétiltotta. A' közbátorsági junta febr. 9. rendelete parancsolja, hogy három nap alatt minden pápai czimerek és jelek, a' magán úgy mint a' középületekről leszedessenek; kivététnek azonban a' templomok, zárdák, 's más efféle ájtatos intézetek. — A' nemzeti gyűlés háromtagu végrehajtó bizottmányt nevezett ki, melly az alkotmányterv béfejezéséig működésben marad. Péter templomában „Te Deum“ tartatott, 's minthogy a' clerus a' szent szolgálatok teljesítését megtagadta, egy tábori pap misézett 's mellette fáklyás katonák szolgáltak.

Bolognába febr. 11. jutott el a' kikiáltott romai köztársaság hire. A' nép rögtön ellepve az utzákat 's a' leszaggatott pápai czimereket dühöngve lábaival tapodta; a' pápa ultimátumát a' fő örség szeme láttára megégette. A' két schweizi ezred olly formán köszönt le, hogy vagy hazamehessen, vagy a' nemzetörségbe soroztassék.

Toscana mostanában figyelmet érdemlő események színhelye. Empoli utcáin csapatok járnak föl 's alá „éljen a' communismus!“ kiabálással. A' vasutat fölszaggatták hogy a' katonaság útját elvágják. Azonban d'Apice tábornok csakugyan bevonult Empoliba egy osztály lovassággal 's a' csendet helyre állította. Toscana fővárossa közel van ahhoz, hogy a' köztársaságot kikiáltssa. A' szabadságfát a' piacra vitték 's éltették az

olasz köztársaságot. Guerazzi volt a' nép buzdítója ki testel lélekkel republicanus 's minden igyekezete csak az hogy a' köztársaság mihamarabb kiáltassék ki.

Florenz. februar 18-án a' respublikát csakugyan kikiáltották, a' szabadságfát elültették. A' város öröme rendkívüli. A' polgárok veres kokárdát tűztek. A' három tagu ideiglenes junta Guerazzi-, Montanelli-, és Zanetti-ből alakult. Mazzini a' szükséges értekezés végett Romába utazott. Ferrara és Modéna tájékaról írják, hogy az osztrák seregek Pó folyamát átlépven a' romai statusokat megszállották.

Nápoly. A' francia, angol és sárdinai consulok czimereiket levétették 's elutaztak. (Közl.)

Adakozás az enyedik fölségállítására.

(Ifj. gr. Bethlen Jánosnó gyűjteménye Debreczenben.) Ifj. Bethlen Jánosnó 10 fr. Jósika Miklós-
nó 10 fr. Batthyány Kázmérnó 10 fr. Paget Jánosnó 5 fr. Bethlen Sándornó 5 fr. özv. Wesselényi Istvánnó 4 fr. ifj. Wesselényi Ferencznó 4 fr. K. Zsigmond 2 fr. F. Károly 10 fr. K. Gothárd 2 fr. X. Y. 1 fr. T. Lőrincz 1 fr. Gy. Lajos 10 fr. Mikes Istvánnó 5 fr. Bornemiszané 5 fr. Mikes Kelemennó 5 fr. Székely Mihálynó 3 fr. id. Eszterházy Mihály 10 fr. Báuffy Albertnó 5 fr. Habsburg Ferencz Józsefért egy valaki 5 fr. ugyan ennek kártételéért egy valaki 5 fr. L. D. 2 fr. A. P. 10 fr. Karácsonyi Antal 5 fr. Rónay Lajos 5 fr. Várkonyi 5 fr. Györffy Samu 2 fr. Madarász László 5 fr. Farkas Lajos 5 fr. Mezei Mor 5 fr. P. Ervencz 1 fr. Csonka Gy. 30 kr. K. Ö. 5 fr. Rösényi József 30 kr. Gánóczy József 1 fr. Kléts L. 1 fr. Kádár József 1 fr. Gómory András 3 fr. A. E. 1 fr. Perényi Zsigmond 5 fr. Bojtha Endre 1 fr. Ary György 1 fr. Raskó Imre 2 fr. Arday János 1 fr. Zsömböry Pepi 1 fr. b. Bémer László, püspök 5 fr. Horváth M. 5 fr. Molnár Péter, praepost és debreczeni lelkész 5 fr. Lázár Miklós pap 30 kr. Bezerédj István 5 fr. Bartal György 5 fr. Hantosi Ferenczke 5 fr. Retski András 5 fr. Palóczy László 5 fr. Jozipovics 5 fr. Zelenay Gedeon 5 fr. Marsovszky 5 fr. Hunkár 5 fr. Hegedüs Imre 3 fr. Keresztesi Ambrus 3 fr. Wargha Benedek 2 fr. Haller Lajos 15 fr. Kubinyi Ödön 2 fr. Aidinger Pál 2 fr. Bibeky Am. 5 fr. Olesváry Gábor 3 fr. Bója 2 fr. Szále 5 fr. Róth Sándor 5 fr. Szabadfi Sándor 5 fr. Horváth Fer. 2 fr. Jakovich Jos. 5 fr. Sárközi Mihályné 5 fr. Dobosi Mihály 5 fr. Somogyi, főhadnagy 2 fr. N. N. 2 fr. Hermann Gáspár, követ 2 fr. Szabó Sándor 2 fr. Klein Ignácznó 4 fr. Gräfl Ignác 10 fr. Kálmántzky Gábor 2 fr. Lévai József 1 fr. Szé-

kel Ferencz 1 fr. Szallásy Ede 1 fr. Jeney József 2 fr. Kossuth Lajosnó 5 fr. Emödi Dániel 2 fr. nevezetlen 1 fr. D.Kain 5 fr. Egy közép-szolnoki 5 fr. Kovács János 5 fr. Kovács István 5 fr. Kathra Mihálynó 5 fr. Erdélyi Józsefnó 2 fr. Zeyk József 10 fr. Zeyk Károly 10 fr. ifj. Wesselényi Farkasnó 5 fr. Mikes János 5 fr. Luscinczkyné 4 fr. Dobolyi Sándor 5 fr. Gyéresi Mária 1 fr. Összesen 418 fr. 30 kr. pengőben.

Ugyan csak a' N. enyedik számára a' szerkesztőségénél tett le: özv. Székely Mihálynó 7 fr. Ürmösi Samu 3 fr. ezüst pénzben.

Kiadó nyárilak.

(2) Külsőfarkasutczában mindjárt elől jobb kézre, az úgy nevezett szöllősi kert, a' mostan következő Szentgyörgy naptól kezdve, bérbe kiadó. Elvan látva a' szükséges épületekkel, az udvaron jó vizű szivarványos kuttal, — egésséges levegőjü 's nyárlaknak kényelmes.

Ugyan ottan 3. éves gesztenyefa és oltott szomoru Körösfá is vagydon eladó.

A' kivenni szándékozó értekezhetik belsőmonostor-utczában a' 174. szám alatt lakó tulajdonossal. (3)

Eladó Józság.

(1) Nemes Kolozsmegyében fekvő Nagy Ida helységében Tekétől ½ Beszttertétül 2 ½ ora távolságra eső következő kiterjedésű jorzág örök áron eladó: Az udvari helynek kiterjedése 12 hold 1066 □ öl. minden gazdasági épületekkel ellátva. Jelenleg a' lakó épület a' rabló oláhok által el pusztitva. Szántók 469 hold 438 □ öl. Kaszállók 187 hold 1468 □ öl Erdők 481 hold 231 □ Szöllők 16 hold. Öszvesen tehát 1166 hold 1593 □ öl birtok. Legjobb minőségű legelő. Tói és patak malom. A' 12 holduyi udvari területen 10 zsellér ház és azon kívül 10 hurubás cigány. Felszabadított 75 egész antiqua után várandó kár potlás. Venni szándékozó bővebb utasítást kapnak Kolozsvártt ezen hirdlap szerkesztőségénél vagy Déézszen ügyvéd Incze Ferencz urnál. Ezen jorzág Sz: György naptól fogva bérbe kiadandó.

(1) Kolozsvártt külső Thorda utczában, a' temető kapunál szegleten lévő fehér szarvas című vendégfogadó a' jövő Sz: György napkor kezdődő egy vagy több évekre is haszonbérbe kiadó. Értekezhetni tulajdonos Szántó Jánossal külső Thorda utczában, Klész Erdődi féle háznál szállásán. (2)

(2) Hazai fő számvevőségi volt díjnak néhai Csiki Farkasnak, hátra hagyott ingó javai, és az ugynevezett Bornyumáli hegyben lévő igen szép és jól el rendezett szállóje, a' közelebb jövő pénteken, az az, a' folyó martius hó 16-án a' kurta Szappany ntczában tartott szállásán, reggeli 9. orán el kezdve köz árverés uttyán, örök áron el fognak adatni. (3)

(2) Szamosfalvára kerestetik egy Dominalis bíró a' vállalkozni kívánó jelentse magát közép-utczában 496 számmal. (3)